

Leipätien näkötorni I

Hanke
120717

LOPPURAPORTTI

1. Toteuttajan nimi

Järviseutu-Seura ry

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Leipätien näkötorni 1, hankenumero 120717.

3. Yhteenveto hankkeesta

Hankkeessa pystytettiin näkötorni Losten-Kivitippu -vaellusreitillä (Leipätie) varrelle Purmojärven Soidinkalliolle. Kyseessä oleva torni on Valmet Oy:n 1950-luvulla metsähallitukselle rakentama palovalvontatorni. Metsähallitus rakennutti näitä torneja ympäri maata satakunta kappaletta. Palovalvontakäytöstä nämä poistuivat viimeistään 1980-luvulla, kun siirryttiin lentovalvontaan. Torneista suurin osa on purettu, mutta jokunen yksittäinen torni on vielä paikallaan. Muutamia on uudelleen pystytetty näkötorniksi. (esim. Rokuan Geopark). Tämä kyseinen torni on maanomistajan vaatimuksesta määrätty purettavaksi ja oli päätynyt mitä todennäköisimmin romuraudaksi, ellei sitä Järviseutu-Seura sitä olisi pystyttänyt uudelleen. Torni on rakennettu kuumasinkitystä järeästä V-teräspalkista pulttikiinnityksin ja sen korkeus on n. 24 m ja jalustan leveys on n. 3m x 3m.

4. Raportti

4.1 Hankeen tavoitteet

a. ylempien tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hanke lisää maaseudun elinvoimaa ja elämänlaatua, ja sillä edistetään luonnon monimuotoisuutta. Hanke edistää alueelle suuntautuvaa luonto- ja hyvinvointimatkailua. Se tuo uusia virkistytymismahdollisuuksia ja virikkeitä alueen asukkaille ja tukee myös alueen matkailuelinkeinojen ja niihin liittyvien toimintojen kehittymistä. Luontoelämykset ja liikunta ylläpitävät terveyttä. Hanke on suora jatkumo Järviseutu-Seura ry:n aiemmin toteuttamille hankkeille, joiden tarkoituksena on edistää alueen matkailua ja luonnossa liikkumista sekä lisätä ihmisten tietoisuutta alueemme nähtävyyksistä ja kulttuuriperinnöstä.

Hanke on Järviseudun matkailun masterplanin tavoitteiden mukainen.

Hanke toteuttaa Leader Aisaparin strategiaa ja sen painopistettä 3: Luonto ja luonnonvarat puhtaan ruuan, energian ja elinympäristön tuottajina.

b. hankkeen tavoitteet

Vaellusreitillä ja muutoinkin luonnossa liikkuvien palveleminen. Tarjotaan uusia elämyksiä luontoliikkuville. Tavoitteena on myös kävijämäärien lisääntyminen.

4.2 Toteutus

a. toimenpiteet

Torni purettiin ja siirrettiin Purmojärvelle välivarastoon keväällä. Siellä se kunostettiin uutta sijoituspaikkaa varten. Jo tornin perustan rakentamisen vaiheessa nähtiin, että kulkuyhteyttä oli parannettava, jotta tornin osat saadaan vauri-

oitta perille. Paikalle ajettiin parisataa kuutiota kiviainesta, jolla saatiin tieyhteys ja tornin edusta siihen kuntoon, että raskas nosturi voisi tulla paikalle. Alin osa pystytettiin omin voimin. Kuuden metrin korkeuteen ulotuttiin kaivinkoneella.

Vierailu Rokuan Pookinmäen tornilla ja keskustelu paikallisten toimijoiden kanssa toi tornin turvallisuuteen ja näköalakopin rakenteeseen uusia näkemyksiä, joita ei oltu osattu ennakoida. Näköalakoppi lämpöeristettiin, siihen asennettiin panssarilasi-ikkunat ja jokainen kerros varustettiin 120 cm korkealla turvaverkolla. Tämä venytti kopin valmistumista ja toi ennakoimattomia lisäkuluja.

Edellä kerrotuista syistä tornin jatko-osien pystyttäminen viivästyi ja sateet pehmitivät tieyhteyden niin pahasti, että sen kantavuus 30 tonnin nosturi-autolle kävi kyseenalaiseksi. Tietä ja myös tornin edustaa jouduttiin vahvistamaan koko matkalta sekä ostetulla murskeella että kyläläisiltä saadulla kiviaineksella. Myös tämä toi lisäkuluja.

Kuuden metrin korkeuteen ulotuttiin kaivinkoneella.

Näillä toimilla tornin pystytys onnistui, mutta ei päivääkään liian aikaisin. Sateiden jatkuminen olisi tehnyt noston myöhemmin mahdolliseksi ja se olisi pitänyt siirtää joko talveen, jos routaa olisi tullut, tai seuraavaan kesään.

b. aikataulu

Alunperin oltiin valmistauduttu siihen, että tornia ei ehkä saada pystyyn vielä kesän 2020 aikana. Töiden edetessä ja erityisesti kulkuyhteyden parantamisen jälkeen se kuitenkin päätettiin toteuttaa kuluvan kesän aikana.

Talkooväkeä oli innokkaasti mukana.

Syyskesän sateet olivat kuitenkin tehdä tavoitteet tyhjäksi.

c. resurssit

Työntekijöistä ei ollut missään vaiheessa pulaa, ja erityisesti tieyhteyden ja tornin edustan vahvistamiseen tarvittava kivimateriaalia oli hyvin saatavilla. Kuitenkin a-kohdassa kerrotuista syistä talousarvio petti jonkin veran. Turvaikkunat ja turvaverkot sekä kopin rakenteen parantaminen aiheuttivat yli 3 000 euron lisäkulun. Tämän kompensoimiseksi suuri osa tien ja tornin edustan vahvistamiseen tarvittavasta konetyöstä ja kiviaineksesta jätettiin laskuttamatta.

d. toteutuksen organisaatio

Työn suunnittelusta ja organisoinnista vastasi Järviseuutu-Seuran puheenjohtaja.

e. kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannusarvio oli noin 15 000 €, josta Aisaparilta saatu tuki oli 9700 €. Edellä kerrotuista syistä kustannukset kasvoivat merkittävästi, mutta rahoituksen suhteen ei silti ollut ongelmia.

f. raportointi ja seuranta

Hankkeesta raportoidaan maksuhakemusten yhteydessä. Hankkeen aikana toteutusta seurattiin hankesuunnitelman, rakennusselosteen ja kustannusarvion mukaisesti. Talkootyötä kertyi reippaasti yli arvion.

g. toteutusolehdukset ja riskit

Kulkuyhteyden parantamiseksi jouduttiin tekemään ennakoitua enemmän työtä, samoin näköalakopin ja kaikkien kerrosten turvarakenteita lisättiin. Lisätyöstä selvitettiin ahkeralla talkootyöllä ja riskit voitettiin.

4.3 Yhteistyökumppanit

Järviseutu-Seura toimi hankkeen toteuttajana, talkooapua saatiin hyvin.

4.4 Tulokset ja vaikutukset

Vaellusreitien palveluvaranto ja monikäyttöisyys paranevat. Tornista tulee uusi vetonaula myös alueen matkailulle. Myös luontoliikunta lisääntyy mielenkiintoisten kohteiden myötä.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Järviseutu-Seura jatkaa luontoliikunnan ja -matkailun kehittämistä toimialueellaan.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Talkootyön voimaa.

Aivan tornin lähistöllä on aiemmin rakennettu Soidinkallion laavu.